

መምህር ተስፋን ሕግግቱን

ጧልክያስ ምሕረትአብ ጽውግንስ

መቸስ ታሪኽን ጉድን ሃገርና ገና ብዙሕ ዘይተባህለን ዘይተጸሕፈንምበር ኣዝዩ ዘገርም መስተንክርን ክትኣምኖ ይትረፍ ክትሓስበውን ዘጸገም ፍጻመታት ዝተመልአዩ። መመሊሱ ዝሕደሰካን ጋን ዝብለካን ታሪኽ ኤርትራውያን ምስትርኢ ብሱሩኽ እዚ ተኣምራትን ጽንዓትን በቲ ሓደ፤ጥልመትን ጭካነን ፤ ጀግንነትን መስተንክራዊ ጽንዓት ድማ በቲ ኻልእ እንዳተበራረዩ ንኸንደይ ዘረብረበን ነዚ ሓድሽ ወለዶ ከይተረፈውን ዘርከበሉን፡ ጉዳም ታሪኽ ኤርትራ፤ በዩናይ ጀሚርካ በዩናይ ከምትትዛዝሞን ከምተዲልቦንዩ ዝድንጽወካ። ኣብዚ ግና ብፍላይ ካብ ኣፍ ካብቲ ኣብኡ ዝሞግሉ ሰብ ታሪኽን ሰብ ሞያን፡ ተግዘብቲ ማእለያ ንዘይብሎም ፍጻመታት ዝኾኑ ሰባት፡ ነቲ ኸነታትን ታሪኽን ሃገርናን ብፍላይ ነቲ ገዢ ኣካል ናይ ታሪኽና ንዝኾነ ብረታዊ ገድልን ኩነታቱን ብዝምልከት ምስምዑ በቐለል ዘይርከብ ጸጋዩ። ቕድሚ ሕጂውን ትንክፍ ኣቢላዩ ነይረ፡ ንኸነታትን ጉድን ካልእን ተረኽቦታት ሃገርና ዝፈልጥ ሰብ ተሳኢኦ ወይ እቲ ታሪኽ ቅድሚ ክልተ ሚእቲ ዓመት ዝተፈጸመሞ ተረፍ ሰብ ተሳኢኦውን ኣይኮነን። ንታሪኽን ተዘክሮን ሃገርና እርይ ቐጽር ኣቢሎም ብደቂቕ ከይተረፈ ዝፈልጡ ኤርትራውያን ብጀካ ኣብ ወርሒ፡ ኣብ ኹሉ ኩርናዓት ዓለም ኣለው። እቲ ቐምሃገርን ንህዝቢ ዘገድሶን፡ ክቡርኝ ሓላፍነታዊን ከም መብጽዓ ሰውኣትውን ክውሰድ ዝግብእ ግና ብድፍረት ንህዝብን መንእሰይ ወለዶን፡ ጠጠው ኢልካ ምስትምህርን ትሕብርንዩ። እምበር ምስክር ናይ ክንደይ መስተንክርን ግፍዒን እንዳሃለኻ ከም ድሙ ተጠቐሊልካ ትውዒል ትድቅስ እንተዳኣኻይንካ፡ገዢ ጥልመት ኣብ ልዒል ግዳያት ናይዚ ኣረሚን ስርዓት ኣስመራን ህዝቢን ከምዝኾነ ክሕበረኩም ይደሊ፡ ብፍላይ ነቶም ከምድሙ ዘስቀጥኩም!!

ሓደ ካብ ሰብ ቅያን ሰብ ዝናን ሓርበኛታት ኤርትራ ዝኾኑን ንህዝቢ ከፍልጥ ኣለኒ ኢሎም ዝንቀሳቐሱ ዘለው ምስክር ኣእላፍ ፍጻመታት ኤርትራ ዝኾኑ ተጋዳላይ ክቡር ኣያናን ኣቦናን መምህር ተስፋ ዘውደ ኮይኖም፡ ኣብ ዝሓለፈ ሰንበት 6 ታሕሳስ ኣብ ከተማ ዋሽንግተን ሰፊሕ ታሪኽ ሃገርናን ገድሊ ኤርትራውያንን ምስኡ ዝተተሓሓዙ ጉዳያትን ብዝምልከት ዘደንቐ ኣስተምህሮ ክህቡና ምሳና ኣምሲዮም። ኣብዚ በቲ ዓለም ለኻዊ ምንቕስቃሳት ኤርትራ ዝተባህለ ማሕበር ኤርትራውያን መንእሰያት ዝተወደበ ኣኹባ፤ ኣባላት ዝተፈላለዩ ውድባት፤ ኣቡኡ ዝሞግሉ ሰብ ታሪኽን፡ ከምኡውን እቶም ምስጢርን ጉድን ሃገርም ጌና ዘይተፈትሓሎም መንእሰያት ኣብ ዝተሳተፉሉ ምሽት፡ ሓርበኛ ኣቦና መምህር ተስፋ ኣዝዮም ኣገደስቲ ፍጻመታትን፡ካብ ሰነዳት ታሪኽ ኤርትራን ገድልን ብዝርዝር ክሕብሩናን፤ ንመብዝሓትናውን ክምህሩናን ከፍልጡናንዮም ኣምስዮም።

ኣብ 1945 ኣብ ከተማ ባጽዕ ዝተወለዱ መምህር ተስፋ ሓደ ካብ ገዳያም ተጋደልቲ ኣብ ከባቢ 1966 ንሚዳ ዝተሰለፉ ኮይኖም፡ሓደ ካብ ህልቂት ጉጅለ ኢሳያስ ኣፈወርቂ ኣብ ልዕሊ ህዝብን ተጋደልቲን ዘምለጡ፡ ዕደለኛ ምስክር ታሪኽዮም። ብዛዓባ ፈኸም እንዳበለ ዝኸደን ዝማዕበለን ተጋድሎ ኤርትራውያን ብሰፊሕ ዝተንተኑ መምህር ተስፋ ዘውደ፡ ኻብ ፈለማ ብኸመይ ኣገባብ ቃልሲ ይካየድ ከም ዝነበረ፤ ኣቃውማን ኣሰላልፋን ዝተፈላለዩ ክፍልታት፤ ኣመሰራርታን ዕላማን ምምስራት፡ 5ይ ክፍሊን ኣባላታን ኩነታትን ኣወዳዳባን ዓይነት መሪሕነትን ነቲ ቕድድ ኣል ዓማ ብዝብል ሽም ዝፍለጥ ዝላዓለ ኣካል ወይ ባይቶ መሪሕነት ብዝምልከትን ነቲ ከም ንፋስ ዝሸንበብ ዝነበረ ኣጸያፊ ዓሌታውን ሃይማኖታውን ቀበላውን ምጉጅጃልን ቕንጻላታትን ብዝምልከትን ኣስማትን መንነትን ገዳይም ፈለምቲ ተጋደልቲ ሓርነት ኤርትራ ብዝምልከትውን፡ ሰፊሕ ትንታኔ ኣቐሪቦም። ብዛዒባ ኣብቲ እዋንቲ ንዝነበረ ኣዝዩ ጽንኩርን ዝተሓላለኸ ኩነታትን፡ ከምኡውን መንግስቲ እትዮጵያን ካሎኦት ሓይልታትውን ነዚ ክምዝምዛን ነቲ ገድሊ ብዒሸሉ ከጥፍኦ ክንደይ ውዲት ይግበር ከምዝነበረን መን እንታይ ከምዝገበረን ኣስማትን ማዓልትን ከይተረፈ እንዳጠቐሱ ዝርዝር ሓበሬታ ዝሃቡና መምህር ተስፋ ብዛዓባ ብኸመይ ኢሳያስ ንቻይና ክኸይድ ከምዝኻኣለውን ቅድሚ ሕጂ ብዙሕ ሰብ ዘይፈልጦ ታሪኽ ነገርምናዮም። ኣብቲ እዋን ኣብ 1967/68 ተጋዳላይ፤ ነቲ ካብ ኣዲስ ኣበባ ዩኒቨርስቲ ትምህርቱ ገዳፉ ንሚዳ ዝወረደ ተጋዳላይ ሙሴ ተስፋሚካኤል ብሙሉእ ድምጺ ከምዝመረጸ ዝሓበሩ መምህር፡ ኣብዚ ግና ንኢሳያስ ንቻይና ከምዝኸይድ ዝገበሮ፡ እዚ ሕጂ ጊዜ፡ ኣብ ቤት ማእሰርቲ ህግደፍ ዝርከብ ሃይለ ወልደንስኢ(ድፍሪ) ከምዝኾነን ወይ ዝነበረን ፡ እቲ ሽርሒን ተንኮላትን መራሒ ህግደፍ ካብ ፈለማ ከመይ ከምዝነበረውን ዝበሉና ኣሎ። ኢሳያስ ኣፈወርቂ ዝርከቦም

ተጋደልቲ ኣብ ኮምኒስት (ዴሳዊት) ቻይና ንሓደ ዓመት ኣቢሉ ፖለቲካውን ወተሃድራውን ትምህርቲ ድሕሪ ምቕሳሞም ብደማስቆ ሶርያ' ኣቢሎም ንስዑድያ ካቡኡውን ንሜዳ ክኸዱ እንከለው፡ ኣብ ደማስቆ ምስ ዓረፉ፡ ነቲ ቐይሕ መጻሓፍ(RED BOOK) ዝብል ብኣቦ መንበር ሰልፊ ዴሲነትን መራሒ ኮምኒስት ቻይናን ብዝነበረ ማእ ጸ ቱንግ ዝተጻሕፈ መጻሕፍቲ ብዝምልከት ንሜዳ ሒዞሞ ክኸዱ ከምዝይክእሉ ከመይሲ ብሱዑድያ ገይሮም ስለዝኸዱ፡ መንግስቲ ንግስነት ሱዑድያውን ንኸምዚ ዝዓይነቲ መጽሓፍቲ ስለዘየፍቅድ ኣብ ማዕርፎ ነፈርቲ ክትህገሩ ስልዝኸእል ነዘን ጽሑፋት ደርብይወን ምስተባህለ ንክፉእ ተግባራትን ሽርሕን ድሕር ዘይብል "ወዲ ኣፎም ብሪ" ሽዑ ንሽዑ ንኤምባሲ ቻይና ብምኻድ" ነዚኣም ከይትሕግዝምም ኣንጻር ኮምኒስትዮም" ብምባል ፈላሚ ናይ ውዲት ተግባራቱ ገና ኣብ ሜዳውን ከይኣተወ እንከሎ ከምዝጀምሮ፡ መምህር ተስፋ ኣዘንትዮሞልና።

ኣብ ውልቃዊ ህይወቶም ብዝምልከት መምህር ተስፋ ኣብ ከባቢ 1970/71 ንሃገረ ዴንማርክ ከይደም ትምህርቶም ተኸታቲሎም ከምተመረቑን ኣብ ሙኒክ ጀርመንውን ብምኻድ ዲፕሎማ ከምዝረኸቡን ዳሓርውን ብፖርትሱዳን ኣቢሎም ንሜዳ ከም ዝወረዱን ነቲ ዘስካሕክሕ ክብሉ ዝገለጹዎ ውግእን ህልቂትን ገረገር ሱዳን ናይ ቐረባ ናይ ዓይኒ ምስክር ከም ዝነበሩ እቲ ኩነታት ካብይ ናብይ ይሰጋገር ከም ዝነበረ ብስርዓት ገሊጾምልና። ኣብ ሜዳ ንዝነበረ ዝፍትን ደቐቕትን ፍልልያት፡ ካብ ጉዳይ ሃይማኖት ክሳብ ኩነታት መንባብሮን ካልእን ብዝምልከት ድሕሪ ምዝራቦም ብፍላይ ንመብዛሕትኡ ሰማዓይ ብሃንቀውታ ንዝተጸበዮ ኩነታት ምንቅስቃስ ' መንካዕ' ኻብ ኣቢጋግስኡ ክሳብ ዘሕዝን ፍጻመን ህልቂትን ተጋደልቲ ኤርትራውያን ምሁራት ብዝምልከት ነዊሕ ታሪኽን ኣስተምህሮንዮም ዝሃቡና፡ ሓደ ካብ ጀጋኑ ሃገርና ዝኾኑ መምህርናን ኣያናን መምህር ተስፋ ዘውደ። እሱም ይብሉ፤ መብዛሕትኦም መንካዓት ተባሂሎም ዝተቐንጸሉ ኣስታት ዓሰርተ ሓደ ዝኾኑ ሰባት ነተን ክልተ ደቕንስትዮ ወሲኸካ ኣዝዮም ምሁራት ጥራይ ዘይኮነ ከም ሰብውን በላሕትን ህርኩታት ፈተውቲ ዓደምን ህዝቦምን ዝነበሩ መንእሰያት ተጋደልቲዮም ነይሮም። ብሃገራዊ ዲሞክራሲያዊ ሰውራ ክንምራሕ ኣለና፤ ግቡእ ፖለቲካውን ሰውራውን ሕንጻጻትን ሕግጋትን ክህልወና ኣለዎ፡ ንመረረን ጠለብን ተጋዳላይ ዝምርምርን ዝኣልን ሕግን ስርዓትን ክህልወና ኣለዎ፤ ካብ ሕጂ ናይ ፖለቲካዊ ሕንጻጻት ብዝምልከት ምርጫ እንተዘይገርፍና ዳሓር ሳብናቲን ሰንብራቲን ኣብ ቃልሰን ሃገርን ቀለል ኣይክኸውንንዮ..... ይብሉ ከምዝነበሩን፡ መብዛሕትኡ ተጋዳላይውን ነዚ ፍትሓዊ ጠለብ ይድግፎ ከም ዝነበረ ተሓቢሩ። ዳሓርውን ገለ 700 ዝኸውን ጌጋታትን ኣብራትን ተጽብጸቡ ይቐርብ፤ ተጋዳላይ ስለሙን ወልደማርያም ነቲ ኸኑታት ክመሚ ናይ ዝቐመት ግዝያዊ ሽማግሌ 65 ሰባት ዝኣባላታ ክመርሕ ይምረጽ።

ኩነታት ከምዚ እንዳሃለወ ግና፡ ኣብቲ ተጋዳላይ" እዚኣቶም ሓደገኛታትዮም ካብ ኣዲስ ኣበባ ዝመጹ ኣዝዮም ሓደገኛታት ስለዝኾኑ ኣይትእመንዎም" ዝብል ወረ ክናፈስ ከምዝጀመረን ካብቶም ዝላዓሉ መራሕቲ ህዝባዊ ሓይልታት መስፍን ሓጎስን ኣስመሮም ገረዝግሄርን ምስ ኢሳያስን ምስቲ ንሱ ዝመስረቶን ዝመርሖውን፡ ምንቅስቃስ ሰልፊ ናጽነት ከምዝወገኑ ድሕሪ ምሕባር እቲ ዝነበረ ወታሃደራዊ ኩነታት ነቲ ፖለቲካዊ ምዕባል እንዳዓብለሎ ወይ እንዳቐደም ስለዝኸደን እቲ ኣብ ቅድመ ግንባር ዝነበረ ተጋዳላይውን ብዙሕ ሓበሬታ ስለዘይብሉን(ክህልዎውን ስለዘይተደለየ)፡ ኣብ ውግእን ቀጻሊ ምርብራብውን ስለዝተኣትወ ምንቅስቃስ መንካዕ ቀስ ብቐስ እንዳቐሃመ ከም ዝኸደን ኣብ 8/10/1974 ዳርጋ ኩሎም ጠለብቲ ለውጥን ፍትሕን ዝነበሩ ተጋደልቲ በብሓደ ከምዝተቐየዱን ድሕሪ ኣዝዩ ዘስካሕክሕ ኣተሓሕዛን ኣረሚናዊ ተግባራትን፡ ብ11/8/1975 ናይ ምቕታል ስጉምቲ ከምተወሰድሎም ሕንቕንቕ እንዳበሉዮም ገሊጾምልና። ኻብቲ ንብዙሓት ዘገረመ ግና እዞም ሰባት እዚኣቶም ብኸመይ ኣገባብ ከም ዝተቐትሉ ክሳብ ሎሚ ብጉብእ ከምዘይፍለጥን፡ ክቕተሉ መሪሕዎም ናብ ሞት ዝመርሖም ዝነበረ ሓደ ይሳቕ ጸጋይ ዝባሃል ሰብ ኣብ ሃገረ ጀርመን ምሳይ ኣሎ ክብሉ መምህሪይ ምስክርነቶም ሂሶም። ብፍላይ እዚ ይሳቕ ጸጋይ ዝባሃል ሰብ ብዙሕ ዝፈልጦ ነገራት እንዳሃለወ ክሳብ ሕጂ ምስቃጡ፡ ጽባሕ ንግሆ ገዲፍካያ ንትኸይድ ዓለም ክሳብ ክንድዚ ፍርህን ምሕባእን ንመምህር ተስፋ ሓዊስካ ንኩላህና ክርዳኣና ዘይካኣለ ሓደ ፈውሲ ዘይተረኸበሉ ካብ ሕግም ኤርትራውያን ሓደ እዩ እንተበልኩ ብዙሕ ካብ ሓቂ ዝራሕቕኩ ኣይመስለንን። ኮይኑ ግና እዞም ደኺሙኒ ይኣኸለኒ ዘይብሉ ለባም ኣቦና መምህር ተስፋ፡ ነዚ ነቶም ተጋደልቲ ጠለብቲ ዲሞክራሲያዊ ኣሰራርሓ ንዝነበሩ ኩብኪቡ ንሞት ዝወሰደም ይሳቕ ጸጋይ ወሲኸካ ንኻልኣትውን ሓቲቶም ኣብ ቐረባ እዋን ንህዝቢ ክዝርግሑ ከምዝኾነ፡ ክሕብር ይደሊ።

ካልእ ካብቲ ሰፊሕን ዘይጸገብን ታሪኽን ተዘክሮታት ገድሊ መምህር ተስፋ፤ ስለቲ ካብ 1975/76 ዝጸቐጸለ የሚን ዝብል ሽም ብኢሳያስን ኣምለኸቱን ዝተጠመቐ ምንቅስቃስ ለውጥን ናይ ዲሞክራሲያዊ ኣሰራርሓ ጠለብን ብኸመይ ከብዝተበገሰ፤ ዝበሰለን ኣብ መወዳእታ ድማ ብኸመይ ዝኣመሰለ ጨካን ኣገባብ ከምዝተጨፍለቐን፤ ከንደይ ምዑታት ተጋደልቲ ደቂ ህዝቢ ብውዲት ኢሳያስን ሰዓብቲን ከም ጤል እንዳተሓርዱ ከምዝጸነቱን ከንደይ ክእመን ዘይክእል ተግባራት ጭካነን ተግባራት ጽንግትን ብዝምልከት ብብሓደ ኣውጊዖማና። ከም ብጻይ ጎይቶኦም(ጎይቶም በርህ ኣብ ኣዲስ ኣበባ ዩኒቨርሲቲ ናይ ፖለቲካውን ቕጠባውን ትምህርቲ ሊቕ ፣ኣብ ከባቢ ዓድ ቐይሕ ተወሊዱ ኣብኡ ዝዓበየ) ዝኣመሰሉ ይትረፍ ኣብቲ እዋን ኣብዚ ሕጂ እዋንኩዎ ከተፍርዮም ዘይካእል ከንደይ በላሕቲ ኤርትራውያንዮም ተበሊዮም ተሪፎም? መዓስ ከ እያ እዛ ሃገር ደም ደቃ ሰትያ ሰትያ ትጸግብ? ምስትብል መልሰውን ስለዘይትረኽቡል፤ ናይ ብሓቂ ንመብዛሕትና ርእሰና ከም ነድንን ዝገብረና ዘሎ ዘሕዝንን ልብኻ ከምክኸን ተረኽቦዩ። መንዩ ብጻይ'(who is a comrade?) ዝብል መጻሓፍ ናብ ትግርኛ ቶርጊሙ ንተጋዳላይ ዝዘርግሐ፤ ምስ ዶክተር ተወልደ ኢዮብ ኮይኑ ምስ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ(ተ.ሓ . ኤ) ዘባእስ የብልናን ኩላህና ንናጽነት ክሳብ ዝተሰለፍና ዝብል ኣዝዩ ጽፋና፤ ካብ ዝኾነ ይኹን ናይ ረብሓን ውልቃዊ ህርፋንን ናጻ ዝነበረ ሓያል ካድርን መምህርን ከምዝነበረን ብቐረባ ከምዝፈልጥዎውን፣ ንብጻይ ጎይቶኦም ብዝምልከት ኣረዲእምና። እቲ ፍጻመታት ይትረፍ ብብጻትካ ብጻላኢውን ክፍጸም ዘይትጽቡዩ ኣነዋሪ ተግባራት ንኹልና ዘሕዘዩ ነይሩ፤ ከም መምህር ተስፋ ዝኣመሰሉ፡ ሕድርን መብጽግን ዘይጠለመ ሰብ ምርካብና ግና ርእሰና ሓፍ ኣቢልና ንመጻኢ እንታይ ኸግበር ከምዘለዎ ዝምህረናን ዝእምተልናን ዓቢ ቕምነገርን ትምህርትን ወሲድና ጥራይ ዘይኮነ፤ ለካስ ዛሃገር ሰብ ኣለዎ ተስፋባ ኣሎዩ፡ ከምንብልዮም ገይሮምና ኣምስዮም። መብርህን ተዘክሮታቶምን ዝቐጸሉ መምህር፣ ብዝተፈላለዩ ገበን ንዝተቐናገሩን ዝጸልኦምን ሙሁራት ጥራይ ዘይኮነ ንህዝብን ሃገርን ከንደይ ከበርክቱ ዝኸእሉ ንዝነበሩ ተጋደልቲ ንምድሃልን መንፈሶምን ሕልንኦም ንምድኻም ተሃድሶ ብዝብል ፈሊጥ፤ ኣብ ዝተፈላለዩ ኣሃዳታትን ክፍልታትን ከምዝምደቡን ከምዝለምሱን ይግበር ከምዝነበረ እሶም ንገዛእ ርእሶም ገጢመ ኣይፈልጥ ደሪፊ ምስ ባዓል ፊሕራን ተፈኖን ከምዝምደቡን ዳሓርን ኣብ ማርቻፕሪ ዝዓበኹ ሕርሻ ኣይፈልጥ ማሕረስ፡ ኣብ ክፍሊ ሕርሻ ተመዲቦ ከምዝድንዝዝ ተገይሩ ብምባል ኣስሒቐምና። ርግጽ ካብቲ ማዓንጣኻ ዘሕርርን ከብድኻ ዝቐርጽ መሪር ታሪኽና ብዙሕ ዘስሕቐውን እንተዘይሃለወ ፣ ንገለ ገለ ፍጻመታት ከም ዋዛ ገይሮምውን የቐርብዎ ብምንባሮም፡ ተሳተፋይ ሓንቲ ከይተፈለጠዩ ኣኼባ ዝተዛዘመ። ካልእ ሓደ ካብቶም ዝላዓሉ ኣባላት መሪሕነት ዝነበረን ብስልጣን ምስ ኢሳያስ ሓደ ዝነበረ ብወታሃደራዊ ክእለቱ ኣዝዩ ብርቱኣብ ዝተፈላለዩ ውግኣትን ግጥማትን ከንደይ ዘድሊ ክሳራታት የጋጥም ከምዝነበረ ከም ኣብነት ነቲ ናይ1977 ውግእ ወደብ ባጽእ ብምዝኸኸር ገምጋምን ግሉጽነትን ይግበር ስለዘይነበረ፡ ከንደይ ዘይድሊ ክሳራታት ካብ ህዝብን ተጋደልትን ዝተኸወለ የጋጥም ከምዝነበረ፤ ብፍላይ ኣብ ውግእ 1977ን ምዝላቕን ብዝምልከት ሰፍሕን እሙቕን መብርሂ ሂሶም። ብብእዋኑ ዘጋጥሙ ንዝነበሩ ተቓውሞታት፡ ብኸመይ ይምለስ ከምዝነበረን ግዳያት ናይዚ ተቓውሞ ናይ ዝኾኑ ደቂ ሃገር ብዝምልከትውን ብዙሕዮም ኣእሊሎምና፡ ክቡር ኣቦና መምህር ተስፋ ዘውደ።

መምህር ተስፋን ሕግማቱን

እዚ ዝተጠቐሰ ብሂልን ጥቀናን ኣብ ልዕሊ መምህር ተስፋ፡ ካድራትን ፈላስፋታትን ህግንባር ንመብዛሕትኡ ሓድሽ ተጋዳላይ ናይ ፖለቲካ ትምህርቲ ክምህርዎ እንከለው ዝጠቐስዎን ንመምህርውን ከም መድሓርሓርን፡ ኣንጻር ሰውራ ከም ዝኾኑ ጌሮም ብምቕራብ መጽሓፍ ከይተረፈ ተጻሒፋ ከምዝተዘርግሐን ከንደይ ጸለመታት ኣብ ልዕሊኦም ብቐጸሊ ይግበር ከምዝነበረዮም ዝጠቐሱ መምህር። ጸሓፊውን ኣብቲ ኣኼባ ተሳተፍቲ ካብ ዝነበሩን ኣብ ደገውን ዘዘራረቡም ኣባላት ህዝባዊ ግንባር ዝኾኑ ሰባት፡ በዚ" መምህር ተስፋን ሕግማቱን" ዝብል ናይ ጸለመ መደናገሪ ትምህርቲ ይስልጥኑ ከምዝነበረን፡ መራሕቲ ህግደፍ ክሳብ ከንደይ ንመምህር ተስፋን ከምኡም ንዝመሰሉ ገስገስቲ ሰውራዊ፣ ዲሞክራሲያውያን ሓይልታት ይፈርሁ ከም ዝነበረዩ እዚ ኹሉ ጠቐነን ናይ ሓሶት ትምህርትን ዝሕብረና። ንሓደ ውልቀሰብ ከም ኣዝዩ ሓደገኛ ጌርካ ብምቕራብ መጽሓፍቲ ክይተረፈ ጽሒፍካ ኣብ ቤት ትምህርቲ ካድራት ከም ሓደ ኣእርስቲ ምምሃር ማለት፡ ንብቐጻትን መንነትን ቕያን ኣቦና መምህር ተስፋ ዘውደ ዝሕብር፤ ሓደ ብዙሕ ዘይርኤ ንጽንግት ሓደ ሰብን መኸተ ሓደ ውልቀ ሰብ ኣብ ልዕሊ ዝገፍ ውድብ ዝተራእየሉ ጉዳይ ከምዝኾነ፤ ጸሓፊ ካብ ብዙሓት ኣብኡ ዝዋዓሉውን ዝረኽቦ ሓበሬታ ኣሎ። ሓደ ኣብ ከተማታት ኣመሪካ ዑደት ኣብ ዝገብሩሉ ዝነበረ እዋን፤ ዝረኽቦም ተጋዳላይ..." ንስኻ ደኣ ኣለኻ ዲኻ ኣይ ሞይቱ ኢሎም እንድዮም ዝምህሩና ዝነበሩ" ብምባል ሓቐፋ

ከምዝሳዓምም መምህር ሓደ ካብ ተዘክሮታቶም ዑደት ኣብ ኣሚርካ ከም ዝኾነዮም ዝነገሩና። ኣብ መወዳእታ ተሳተፍቲ ዝተፈላለዩ ሕቶታት፤ፈሊቶን ለበዋን ኣቕሪቦም። ካብ ጀብሃን ህግሓኤን መን ትሓይሽ መነንከ ትበልጽ ንዝብል፤ብመዳይ መሰልን ዲሞክራሲን ጀብሃ፤ብመዳይ ዲስፕሊን ድማ ህዝባዊ ግንባር ብልጫ ከም ዝነበረን ሓቢሮም። ብዛእባ ሰልፍታትን ውድባትን ብዝምልከትውን ሰብ ናብ ዘዝደለዩ ሰልፊን ውድብ ክጽንበር መሰሉ ከምዝኾነን፤ቅድም ቀዳድም ግና ነብሱ ሓራ ክግበር ከምዘለዎ፤ንነብሱ ብግቡእ ዘይወነ ሰብ ኣብ ውድብ ኣብ ውድብውን ኣትዩ ዝገብር ከምዘየለን ቅድም ቀዳድም ሓደ ሰብ ነብሱ ክውንንን ሓራ ክገብርን ከምዘለዎ ዝመስሎም ርእቶ ሂሶሙሉ። ብሓፊሻ እቲ፡ከባቢ 5 ሰዓት ዝወሰደ ርክብን ኣስተምህሮ ታሪኽን ክቡር ኣቦና መምህርተስፋ ዘውደ ኣዝዩ ጠቓሚ፡መሃርን መለበምን ጥራይ ዘይኮነ፡ መብዛሕትኡ ተሳታፊይ ብፍላይ ተረከብቲ ሃገርን ሕድርን ዝኾኑ መንእሰያት ተስፋ ዝረኽቡሉ፤ትምህርትን ያታን ታሪኽን ቅያን ኣያታቶም ዝተማህሩሉን ዝፈለጡሉን፡ ሓደ ጸሓፊይ ቕድሚ ሕጂ ካብ ዝተሳተፈሎም ኣኼባታት ብትሕዝቶ ይኹን ብዓይነቱ ኣዝዩ ዝበለጸዩ ነይሩ። ኣብ መወዳእታ ክቡር መምህር፣ ተጋዳላይን ሓርበኛ ኣያን መምህርን ተስፋ ዘውደ፤ ሓፋሽ ህዝብን ተጋዳላይን ዝፈልጡሎም ብመምህር ተስፋን ሕማማቱን ዘይኮነ፤ ብመምህር ተስፋን ጅግንነቱንዮም ሃዩ ኣጅኹም በርትዑ፤ታሪኻዊ ስራሕኩም ቐጽልዎ ክብለኩምን ከመስግነኩምን ኣፍቅዱለይ። ኣብ ዝተፈላለዩ ሃገራት ትነበሩ ኤርትራውያን ድማ ንኸም መምህር ተስፋ ዝኣመሰለ ቅርሲ ሃገር ኣብ ዝመጸሉ ግዜ፤ከምቲ ኩሉ ግዜ ትገብርዎ ግቡእ ምትሕብባርኩም እንግዶትኩምን ከይተውሕዱ ሓደራ ይብል። ታሪኽ ኤርትራውያን እምብኣር ከም መምህር ተስፋ ዘውደ ዝኣመሰለ ሓርበኛ ተራኽን ጸሓፍን መሃርን እንዳተሳእንዮምበር፡ ምቅንጃው ኣይድልዮ ምኩሕሓል፤ ሓደ ካብ ተኣምራታዊ ታሪኽ ናይዚ ዘመንዚዩ፡ፈታውን ጸላእን ብዝምስክሮ።ገና ካልእ ጉድውን ይወጽእዩ ዘሎ ጌናውን ክወጽእ ኸቃላ፡ ከም ዝኾነ ሓቢእካ ሓባቢእካ ብዙሕ ክትከይድ ከምዘይትኸእል ታሪኽ ህዝቢ ዓለም ምስክርዮም ተስፋ ጥራይ ዘይምቕራጽ፤ኩሉ ንምርኣይ ግና ምቕናይ ምቕናይ!!